

kan være naturligt, at Forhandlingerne atter komme frem. Men dersom ikke de store Hovedspørgsmaal staae faste efter en saadan Forhandling og Afstemning som den, der her sidst fandt Sted i den foreliggende Sag, saa tilstaaer jeg, at jeg anseer enhver Forhandling faagodt som for umuliggjort. Jeg er overbevist om, at de ærede Herrer, som nu tilraade Thinget at gaae fra de væsentlige Resultater, som ved forrige Behandling bleve nedlagte i Thingets Afstemninger, den ene efter den anden, jeg tror ser, ikke gjøre sig det klart — jeg maa sige det reent ud — hvormeget Demoraliserende der vilde ligge deri, om Thinget fulgte et saadant Raad.

Jeg skal nu forsøge ganske kort at anskueliggjøre, hvad der ligger for, hvilke Resultater det ærede Thing ved 2den Behandling kom til. Jeg kan aldeles ikke erkjende, at den Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgfreds (Tscherning) stillede Sagen, var rigtig. Han sagde: Der foreligger en kjøbenhavnst Bane til Struer over Viborg, som man af Tillid til Regjeringen er gaaet ind paa, hvorimod man har skudt en Længdebane fra sig. Men saaledes er ikke Sagens Stilling; man har Intet skudt fra sig, thi Spørgsmaalet om en Længdebane forelaa ikke, saa man skjød aldeles Intet fra sig i den Henseende — det skulde da være, at man lukkede Dinene op og skjød et Drømmebillede, et Taagebillede fra sig. For at jeg nu ikke atter, som saa ofte, skal blive misforstaaet, maa jeg bede bemærket, at jeg ikke siger, at Længdebanen i og for sig skulde være et Drømmebillede, et Taagebillede; men jeg siger: under denne Sag ligger der ikke og har der ikke ligget Andet for end en Tværbane, og jeg tilføiede sidst og gjentager, at netop Tværbanens Gjennemførelse fremmer Længdebanen. Jeg skal i den Henseende endnu nævne et Punkt, som jeg maaskee ikke sidst omtalte, at dersom den svenske Jernbane, der vel ogsaa maa ansees for en Tværbane, skjøndt den kaldes en Stammbane, nemlig Banen fra Stockholm til Gothenborg, fremmes med Kraft, og dersom — for igjen at nævne et Punkt, som oftere er omtalt — det efter de Undersøgelser, som det er min

Agt at lade anstille, selv om jeg maa gjøre Regning paa, at Thinget bagefter vil bifalde de dermed forbundne Udgifter, skulde vise sig rigtigt at tage fat paa Havneanlægget ved Ballum, og Rigsdagen vilde bevilge de dertil nødvendige betydelige Summer — at da disse tre Momenter, og af disse maaskee fortrinsviis Tværbanens Gjennemførelse, ville, det er min Overbeviisning, gjøre Længdebanesagen til en Virkelighed, hvis ikke særdeles heldige Conjuncturer allerede forinden have fremkaldt en saadan. Under denne Sag foreligger der imidlertid ikke noget Spørgsmaal om en Længdebane, og vi skyde altsaa Intet tilside i den Henseende ved at gaae ind paa Sagen, som den nu er, men vi tage kun fat paa den nyeste Jernbanesag, vi sætte Regjeringen istand til at gjøre en Begyndelse til at faae en virkelig jydsk Jernbane.

Om hvilket Resultat samlede nu det ærede Thing sig sidst igjennem de forskellige Afstemninger? Det samlede sig om det Resultat, at Regjeringen skulde bemyndiges til at underhandle om Anlægget af en Tværbane paa visse bestemte Vilkaar. Hvilke vare disse Vilkaar? De vare: at Banen skulde gaae fra Aarhus over Viborg til et Punkt ved Benøbugten — vi ere jo omtrent Alle enige om, at den ikke skal gaae til Holstebro, og ialtsald er det min bestemte Overbeviisning, at den bør gaae til et Punkt ved Benøbugten — med en Forbindelsesbane til Randers, og det saaledes, at det Maximum, inden hvilket Regjeringen skulde bevæge sig, var en Rentegaranti af 320,000 Rd., altsaa en Anlægscapital af 8 Millioner Rigsdaler, men, vel at mærke, bestandig som Maximum.

Jeg skal nu opløse de forskellige Punkter, som forelaa gennem disse Afstemninger. Der forelaa for det Første Tværbanen fra Jyllands Østkyst til det bestemte Udgangspunkt ved det vestlige Liimfjordsbækk; men denne Bane forelaa derhos tillige i den bestemte Form med en Forbindelsesbane til Randers, og saaledes, at Maximum af den Pengkraft, som dertil kunde anvendes, var en Rentegaranti af 320,000 Rd.;